

[Bendix.]

merudgifter op til 231 mill. kr. for alle disse tre lovforslag, for så vidt angår finansåret 1972-73, det er vist rigtigt opfattet, det var det, ministeren oplyste os om. Når man kikker i finanslovforslaget og kikker i de ændringsforslag, der er stillet til finanslovforslaget her før tredje behandling, vil man imidlertid se, at disse merudgifter ikke har givet sig noget udslag her. Også 3 års budgetterne er udregnet på grundlag af det bestående lovgrundlag i midten af 1971. Det vil altså sige, at den, som vil prøve på at skaffe sig indblik i, hvad de økonomiske virkninger af dette egentlig er, finder ikke megen støtte hverken i finanslovforslaget eller i ændringsforslagene til finanslovforslaget og ej heller i de for få dage siden forelagte 3 års budgetter. Derfor kunne jeg godt tænke mig at bede ministeren om inden tredjebehandlingen at tilstille boligudvalget et notat, hvor vi får en skriftlig korrektion til finanslovforslaget og en skriftlig korrektion til 3 års budgetterne, sådan at vi har disse tal samlet ét sted.

Guldberg: Hr. Henning Philipsen stillede et — eller måske to i ét — direkte spørgsmål til mig. Hvis hr. Henning Philipsen læser såvel venstres oplæg til en langsigtet løsning som mindretalsbetænkningen og senere referatet af det, jeg har sagt her fra talerstolen, så vil det efter min mening komme til at stå ganske klart, at der er megen konsekvens i den betragtning, jeg anlægger — det understreger jeg igen — over for byggeselskaber. Jeg kan ikke se, og det har jeg også sagt her i dag, at et sådant selskab selv leverer noget. Det leverer ikke sagkundskab, den skal engageres, og den skal der betales for, det leverer ingen finansiering, det har nul egenkapital, det bærer heller ikke nogen som helst risiko eller ansvar, det har heller ikke noget at have det i, og vi tager det altså også fra det, hvis det skulle komme ud for det. Jeg ved godt, at der er enkelte eksempler, som ikke er alt for flatterende, hvor man kan sige, at der leveres noget, der tjenes nemlig lidt på grundspekulation — så kan man jo spørge om det rimelige i det — men bortset fra det må man sige, at et sådant selskab ikke leverer nogen som helst af disse ting. Derfor kalder jeg det et overflødigt mellemlid.

Realiteten er jo, at vi gerne vil have bygget boliger til bestemte formål og gerne vil give en eller anden speciel hjælp hertil, og så har vi prøvet at give denne hjælp under forskellige former — uden særlig stor succes, det indrømmer jeg. I statsgarantien og kommunegarantien ligger netop, at det er de offentlige myndigheder, der er med i processen, som i virkeligheden har ansvaret. Hertil kan man sige, at der er dog indskudt til sidst, men heller ikke på dette punkt tror jeg vi er så forfærdelig uenige, for disse såkaldte 6 pct.'s finansiering, som indskudt oprindeligt repræsenterede, har jo i meget lille omfang nogen realitet; i det væsentlige er det for alle de indtægtsgrupper, man har bygget for, i virkeligheden også her det offentlige, der skal stå til rådighed, og det har jeg såmænd ikke noget imod. Det viser bare, når billedet er stillet op på denne måde, at der er tale om — her kan jeg godt bruge hr. Henning Philipsens udtryk — det offentliges forlængede arm, det er en måde at administrere det på. Det er netop af samme grund, jeg siger, at enten må man have et klart ansvar og dermed også en egenkapital og en egenrisiko hos dem, der disponerer, eller også må man erkende, at det i virkeligheden ikke er den samme, der disponerer og betaler. Og en ordning efter dette princip er det som bekendt vistnok aldrig nogen sinde lykkedes at få til at fungere.

Hr. Henning Philipsen nævnte specielt de svenske ordninger. Jeg har ikke et sådant detailkendskab til dem, at jeg lige præcis vil kunne udpege, hvor jeg synes de er gode, og hvor jeg synes de er mindre gode. Men jeg vil gerne sige, at de har efter det, jeg kender til dem, én fordel i forhold til det, jeg kritiserer i den danske ordning, nemlig at man ikke har den sammenblanding mellem de sociale boligselskaber, som er lejernes, og byggebranchen. Det er også noget, jeg har peget på er uheldigt. Skal man give en støtte til socialt byggeri — det er jo et spørgsmål, om man skal det, men skal man det — så er det i hvert tilfælde galt at begrænse det til en bestemt gruppe — en bestemt gruppe, som oven i købet på en måde blander lejerne i alle de allerede etablerede sociale boligselskaber direkte eller indirekte ind i et ansvar, hvis der skal være noget. Resultatet bliver selvfølgelig, at der ikke er